

Su Naujųjų pradžia neretai pasižadame sau tobulėti, mokytis ir semtis įkvėpimo. Šiems tikslams pasiekti dalis skaito knygas, kiti - žiūri filmus ar „Youtube“ vaizdo įrašus. Yra ir dar vienas žinių bei pramogų šaltinis - tinklalaidės (angl. *podcasts*). Šios internetinės muzikinės ar pokalbių laidos sparčiai populiarėja ir buria vis daugiau klausytojų Lietuvoje, siūlydamos alternatyvą tradiciniam radijui. Todėl mūsų šalyje tinklalaidžių skaičius tik auga, kartu plečiasi ir jų temos: išgirsti dabar galima ir kodėl kunigaikštis Gediminas nevalgė cepelinų, ir kaip nuraminti vaiką jį ištikus pykčio priepuoliui.

Populiaru, nes patogiu

2004 m. tinklalaidės išrado amerikiečių MTV televizijos žvaigždė Adam Curry ir iš Niujorko kilęs programinės įrangos kūrėjas Dave Winer. Tais pačiais metais pavadinimą „podcast“ sugalvojo britų žurnalistas Ben Hammersley. 2019 m. rugsėjo duomenimis, pasaulyje buvo daugiau nei 800 tūkst. tinklalaidžių, ir šis skaičius tik auga. Formatas netgi turi savo šventę: rugsėjo 30-ąją švenčiama Tarptautinė tinklalaidžių diena.

Internetinių transliacijų populiarumas tik didėja, ir jos pasiekia visur: mankštinantis sporto klube, važiuojant viešuoju transportu, gaminat maistą namuose. Amerikoje šis formatas išpopuliarėjo dėl ilgų atstumų, nes tinklalaidžių buvo mėgstama klausytis automobiliuose. Ši mada neturėtų stebinti: transliacijoms užtenka išmaniojo telefono ir gero interneto ryšio, o kartais net jis nebūtinai, jei laida atsisiunčiama į įrenginį.

Tačiau, kaip teigia „Huawei“ komunikacijos vadovė Baltijos šalyse Justė Karpavičiūtė, ne visos tinklalaidės pasižymi labai gera transliavimo kokybe, todėl išgelbėti gali itin švarus, aiškus ir kokybiškas garsas, sklindantis per ausines.

„Technologijų gamintojai ausines šiuo metu kuria su pažangiais procesoriais, kurie tiek muzikai, tiek pokalbiams suteikia išskirtinę skambėjimo kokybę. Iš ausinių sklinda toks garsas, kad atrodo, lyg tinklalaidžių klausytojas pats dalyvautų įrašų studijoje“, - pasakoja J. Karpavičiūtė.

Klausymąsi derina su kita veikla

2019 m. sausio tinklalaidžių klausymo Lietuvoje tyrimo duomenimis, šį formatą renkasi 36 proc. interneto vartotojų. Nors nėra informacijos apie vietas, kur dažniausiai mūsų šalyje skamba šios internetinės transliacijos, 2019 m. gruodį paskelbta apklausa atskleidė amerikiečių įpročius.

Kasdien populiarėjantys „podcastai“: ko ir kaip klausytis?

Didžioji dalis (49 proc.) JAV gyventojų tinklalaidžių klausosi namuose, 22 proc. – automobiliuose, 11 proc. – darbe, po 4 proc. – viešajame transporte bei sportuodami, 3 proc. – vaikščiodami.

„Dažnai žmonės šį formatą renkasi gana triukšmingoje aplinkoje. Kad tai neužgožtų tinklalaidės klausymo malonumo, patartina investuoti į triukšmą slopinančias ausines. Vienos tokių – „Huawei FreeBuds 3“. Jos išskirtinės integruotu dirbtiniu intelektu, analizuojančiu triukšmo signalus, juos suskirstančiu į kategorijas ir algoritmais pritaikančiu skirtingiems triukšmo scenarijams. Su šiomis ausinėmis girdima tik tinklalaidė, o ne trukdantis ir įkyrus viešojo transporto, sporto klubo ar gatvės skleidžiamas triukšmas“, – pasakoja J. Karpavičiūtė.

Gyvenant aktyviai tampa vis labiau įprasta užsiimti keliomis veiklomis vienu metu. Šis įprotis būdingas ir tinklalaidžių klausytojams, todėl ausinių laidai gali varžyti laisvą judėti. Kad klausymąsi būtų galima lengviau suderinti su kita veikla, technologijų specialistai pataria rinktis pažangias belaides ausines.

Lietuviškos tinklalaidės: nuo dokumentikos iki humoro

Nors tinklalaidės tampa alternatyva tradiciniam radijui, jų formatas paveldėtas iš pirmtako. Šias laidas vienija bendra tema, vienas ar keli vedėjai – savo srities specialistai, besikeičiantys svečiai ir patys įvairiausi aptariami klausimai.

Pavyzdžiui, vieną populiariausių tinklalaidžių Lietuvoje „NYLA“ kuria fotožurnalistai, multimedijų kūrėjai bei dokumentinių pasakojimų profesionalai. Jie laidose aptaria ir LGBT temas, ir kartos, gimusios po 2000-ųjų, bruožus, ir kelia lietuviškumo klausimus, teiraudamiesi, kodėl kunigaikštis Gediminas nevalgė cepelinų.

Tinklalaidėse „Dydis nesvarbu“ kalbama apie meilę sau, nepaisant to, kokie visuomeniniai standartai taikomi stiliui, meilei, karjerai ar sportui. Laida „Ką žmonės dirba“ skirta perteikti kūrybišką požiūrį į gyvenimą bei netradicinį profesinį kelią Lietuvoje. Tinklalaidėje aptariamos šeimos verslo įtakos santykiams klausimai, asmeninės laimės ar geros algos prioritetai, skirtingų specialybių bruožai ir daugelis kitų temų.

„Vėl tie patys“ arba „Negyvas eteris“ laidose skamba Rolando Mackevičiaus, Manto Stonkaus ir Manto Katlerio pokštai, o visiškai kitoks – „Mamos be dramos“ formatas. Šios tinklalaidės vedėja Austėja Landsbergienė kalbina pašnekovus ir aptaria klausimus, išskylančius vaikus auginančioms šeimoms.

Kasdien populiarėjantys „podcastai“: ko ir kaip klausytis?

Šiandien tinklalaidės gali kurti kiekvienas: joms nereikia brangaus radijo eterio ar griežtų programos tinklelių. Internetinę transliaciją įrašyti užtenka ir išmaniojo, o laisvai skleidžiama ji kovoja tik dėl klausytojų simpatijų.

